

Landbrugets driftsresultat i regnskabsåret 1949—1950.

Den 18. december gav forstander *Johs. Ridder*,
Det landøkonomiske Driftsbureau, i radioen en
oversigt over landbrugets driftsresultat 1949—50.
Vi gengiver her hovedindholdet af oversigten.

Gennem 34 år er der fra Det landøkonomiske Driftsbureau hvert år udsendt en oversigt over landbrugets driftsresultat beregnet på grundlag af et større antal regnskaber. De senere år er der således bearbejdet godt 1000 regnskaber årlig fra ejendomme af forskellig størrelse og beliggenhed. Disse regnskaber er igen repræsentative for de ca. 10 000 landbrugsregnskaber, der gennemføres landet over af interesserede landmænd, og som kontrolleres af landbrugs- og regnskabskyndige konsulenter, der er ansat af de stedlige landbo- og husmandsforeninger.

Det driftsøkonomiske resultat.

I sin indledning fastslog forstander *Ridder*, at regnskabsåret 1949—50 var blevet et af de få virkelig gode år, siden Det landøkonomiske Driftsbureau i 1917 påbegyndte sin virksomhed. Beregnet på grundlag af den investerede kapital var forrentningsprocenten for 1949—50 opgjort til 9,0 mod 6,5 i 1948—49. I gennemsnit for de 3 forudgående år havde forrentningsprocenten været 3,2.

Over en længere årrække udviser forrentningsprocenten store svingninger — lige fra 10,0 i 1924—25 til \div 0,4 i det værste kriseår 1931—32. Svingningerne beror ikke alene på produktprisernes og driftsomkostningernes størrelse. Høstudbyttet, der i høj grad afhænger af årets mere eller mindre gunstige vejrforhold, spiller også en stor rolle, og derfor bør de enkelte års resultater ikke tillægges større betydning, end deres varierende forudsætninger berettiger.

Om prisudviklingen sagde forstander *Ridder*, at den i 1949—50 havde været ugunstig for landbruget, idet smør og

æg var faldet 8 pct., og også flæskeprisen var lidt lavere end året før. Denne nedgang havde ikke kunnet opvejes af stigningen for korn og kød. Oliekagerne var ganske vist blevet lidt billigere, men prisen for andre produktionsmidler var steget. På grund af udvidelse af arbejdsstyrken havde der tillige været en større stigning i arbejdsudgifterne, end lønstigningen i sig selv betingede.

På grundlag af den stedfundne prisudvikling måtte man således afgjort have forventet en nedgang i landbrugets rentabilitet. De mindre salgspriser og de større omkostninger blev imidlertid mere end opvejet af de usædvanlig gunstige produktionsbetingelser, der medførte en stærk forøgelse af produktionen. Høsten i 1949 var således godt 15 mill. afgrødeenheder¹⁾ eller mere end 13 pct. større end foregående år. De særlig gode græsningsforhold i sidste halvdel af sommeren 1949 og tidlig og rigelig græsning i forsommeren 1950 påvirkede også regnskabsåret 1949—50. I denne periode var der tilmed rigeligt med foderroer til supplering af græsfoderet. Desuden blev der importeret 45 mill. kg oliekgager og godt 100 mill. kg korn og andre foderstoffer mere end i 1948—49 til supplering af den hjemlige høst, og da husdyrbestanden desuden var større end året før, var alle betingelser for en stor produktion til stede. Mælkeproduktionen blev da også over 800 mill. kg eller godt 18 pct. større end i 1948—49; da kobestanden kun var forøget med 3—4 pct., skyldes den større produktion altså fortrinsvis en højere ydelse pr. dyr. Flæskeproduktionen steg med 132 mill. kg og ægproduktionen med 24 mill. kg. Alt i alt nåede den dyriske produktion omtrent op på tilsvarende mængder som i årene før krigen, og for enkelte varer som æg blev produktionen endda større end i årene før krigen.

Det beregnede *bruttoudbytte*, hvorved forstås alt, hvad der er solgt eller leveret som naturalier, nåede op på 1890 kr. pr. ha mod 1644 kr. i 1948—49. Stigningen er i hovedsagen fremkommen ved det større salg af husdyrprodukter. Indtægten ved salg af planteprodukter er gået lidt ned.

¹⁾ A. E. = Foderværdien af 1 hkg byg.

Driftsomkostningerne, hvorved forstås alle de med produktionen forbundne omkostninger, herunder arbejdsvederlag til brugeren og andre ulønnede familiemedlemmer, men derimod *ikke* renter af den i bedriften bundne kapital, steg med 153 kr. til 1580 kr. pr. ha. Stigningen skyldes navnlig større foderindkøb og arbejdsudgifter samt stærkt stigende udgifter til vedligeholdelse af redskaber og maskiner.

Da de udbetalte renter ikke er medregnet som driftsomkostning, bliver forskellen mellem bruttoudbyttet og driftsomkostningerne, (der kaldes nettoudbyttet af den gældfri ejendom), det beløb, der bliver til forrentning af den samlede landbrugs-kapital, hvad enten denne ejes af landmanden selv eller delvis er anskaffet ved hjælp af lån.

Da bruttoudbyttet var 1890 og driftsomkostningerne 1580 kr. pr. ha, blev nettoudbyttet 310 kr. pr. ha mod 217 kr. året før, d. v. s. en stigning på 93 kr. Sammenholdt med den investerede kapital, der er beregnet til 3435 kr. pr. ha, bliver årets forrentningsprocent herefter som allerede nævnt 9,0 mod 6,5 i 1948—49. For fuldstændighedens skyld skal tilføjes, at kræves den øjeblikkelige handelsværdi, der er beregnet til 4831 kr. pr. ha, forrentet, bliver forrentningsprocenten kun 6,4, hvilket altså er stillingen for dem, der har købt ejendom fornylig.

Da prisforholdene var ugunstigere end året før, er den bedre økonomi udelukkende opnået i kraft af den usædvanlig store høst og den større og forholdsvis billige import af foderstoffer, d. v. s. meget gunstige produktionsbetingelser.

Betydningen af den store høst.

Det kunne derfor være fristende at beregne, hvor stor betydning den usædvanlig gode høst har haft for årets driftsresultat, selv om en sådan beregning naturligvis må hvile på skøn. Den samlede høst var i 1949 godt 15 mill. afgrødeenheder større end i 1948, hvoraf de godt 12 mill. A. E. bestod af særlig værdifulde fodermidler, nemlig korn, hør og græsning. Sættes værdien af disse 15 mill. A. E. til 500 mill. kr., ville værdien af den større høst beløbe sig til omkring 150 kr. pr. ha, hvilket igen svarer til ca. 4,5 pct. af den investerede kapital.

Med en normalhøst, som den vi havde i 1948 og de foregående år, skulle forrentningsprocenten således have ligget omkring 4,5, altså en nedgang fra 1948—49 på ca. 2, hvilket falder meget godt sammen med det indtryk, man får af den førnævnte ugunstige prisudvikling.

Svingningerne i høstudbyttets størrelse i de enkelte landsdele har også sat sit præg på disses fremgang i nettoudbytte. Størst var den på Fyn og i Midtjylland og mindst på de sydlige øer. Disse sidste står dog også i år med den højeste forrentningsprocent, nemlig 11,4. Derefter følger Midtjylland med 9,0. Lavest står Østjylland med 7,6, og de øvrige landsdele har haft en forrentningsprocent mellem 8 og 9.

Hvad de enkelte ejendomsstørrelser angår, har de mindre brug opnået den største fremgang i nettoudbyttet, 110 kr. pr. ha, mod 80—90 kr. for de øvrige brugsstørrelser, og det er nu lige så stort i småbrugene som på de store gårde, ca. 330 kr. pr. ha. For de øvrige brugsstørrelser svinger det omkring 300 kr. Det er de bedre muligheder for en forøgelse af den dyriske produktion i kraft af den store høst, lidt større import og de store besætninger, der er kommet de mindre brug til gode.

Det pæne resultat for de store gårde skyldes naturligvis i nogen grad de forholdsvis gode kornpriser, men desuden har disse brug uden tvivl ofret mest på en rationalisering og mekanisering, hvorved navnlig dyrkningen af korn og andre salgsafgrøder som frø og industriplanter kan billiggøres. Når det samme nettoudbytte pr. ha i store og små brug giver en forskel på 5,8 i forrentningsprocenten (henholdsvis 12,6 og 6,8) skyldes det den forholdsvis større kapitalanbringelse i de små brug.

Hvis man vil have et indtryk af det privatøkonomiske driftsresultat — forrentningsprocenten er jo en rent driftsøkonomisk størrelse — kan man få det ved at beregne, hvor meget der bliver til overs til familien, efter at alle de øvrige omkostninger er dækket, og landbrugskapitalen er forrentet. Dette beløb kaldes *familiens opnåede arbejdsfortjeneste* og androg i gennemsnit for de undersøgte brug 510 kr. pr. ha.

Arbejdsfortjenesten aftager fra 949 kr. pr. ha i husmandsbrugene til 3—400 kr. i de middelstore bønderbrug og 264 kr.

for de store gårde. Disse tal viser først og fremmest betydningen af den store arbejdsindsats pr. arealenhed i de mindre brug, der hovedsagelig udføres af familien selv, og som derved indtjener den overvejende del af vederlaget for arbejdet i bedriften, medens det for de større gårdes vedkommende hovedsagelig udbetales til fremmed medhjælp.

Resultatets bedømmelse.

Forstander *Johs. Ridder* kom derefter ind på en omtale af de forhold, der bør tages hensyn til ved en vurdering af resultatet, og nævnte, at mange landmænd ville stå ret uforstående over for det lyse billede, regnskaberne tegner af landbrugets økonomiske stilling. Det er nemlig ikke nok at hæfte sig ved selve hovedresultatet. Man må også se på, hvorledes det er fremkommet, og hvordan det indtjente er anvendt.

Der vil altid være store forskelligheder fra brug til brug. Af de 1013 undersøgte ejendomme har 190 haft en forrentningsprocent på mindre end 3. For 82 af ejendommene har brutto-udbyttet endog været mindre end driftsomkostningerne. Uheld og enkelte afgrøders svigten kan være skyld heri. Når imidlertid kun de færreste landmænd har følt deres økonomiske stilling virkelig forbedret, skyldes det, at der er investeret endnu større beløb end tidligere i øgede besætninger, bygninger, maskiner, grundforbedringer o. lign.

Som gennemsnit for alle de undersøgte brug er der således bundet 23 kr. pr. ha i forøgede besætninger og 130 kr. i forbedrede eller nye bygninger og maskiner, ialt 153 kr. pr. ha. Det er ca. halvdelen af nettoudbyttet. For et middelstort husmandsbrug er der således investeret 1241 kr., på gårde med 25 ha 3600 kr., medens de tilsvarende beløb for proprietærgårde og større gårde har været henholdsvis ca. 8000 og ca. 25 000 kr. pr. ejendom.

Den økonomiske stilling kan formentlig bedst karakteriseres således, at landbruget har haft et virkelig godt år, hvor det har været muligt at forøge formuen, men at man samtidig har bundet den største del af de indtjente midler i forbedringer af bedriften, således at landmandens stilling med hensyn til li-

kvide midler ikke er forbedret i væsentlig grad i det pågældende regnskabsår.

Der er i årets løb foregået en videre udbygning og modernisering af produktionsapparatet, men der er meget at gøre endnu med forbedring af bygninger, flere siloer og arbejdsbesparende indretninger samt videreførelse af mekaniseringen. Det må bringes i orden af hensyn til den skærpede konkurrence.

I sine slutbemærkninger gik forstander Ridder i rette med den fejlagtige opfattelse, at det er regnskabsarbejdets vigtigste opgave at konstatere landbrugets økonomiske stilling. Kærnen i arbejdet er de rent driftsøkonomiske oplysninger, der kan udledes af regnskaberne til belysning af de mange indre forhold, der påvirker økonomien i en landbrugsbedrift.

I 2. del af Driftsbureauets beretning, der senere vil udkomme, vil der således blive gjort rede for, hvorledes en forskellig tilrettelæggelse af bedriften påvirker det økonomiske resultat, såvel som for den afgørende indflydelse, en forskellig produktivitet inden for de enkelte driftsgrene har. Endelig har man også de sidste år taget spørgsmålet om landbrugets arbejdsforbrug og mekanisering op til undersøgelse og det sidste år udsendt et par beretninger herom, alt i bevidstheden om, at arbejdet for opnåelsen af en stedse stigende produktivitet simpelthen er en betingelse for, at dansk landbrug vedblivende kan være konkurrencedygtigt og derigennem kunne opretholde en stor produktion og eksport, ikke alene til gavn for landbruget selv, men også for hele det danske samfund.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs generalforsamling onsdag den 13. december 1950.

Den årlige generalforsamling i Landhusholdningsselskabet fandt sted den 13. december i selskabets mødesal i Prinsens Palæ, Nationalmuseet.

Den ledende præsident, professor *Axel Pedersen*, åbnede generalforsamlingen med en velkomst til medlemmerne og over-

bragte en hilsen fra forpagter *Aug. Bech*, der på grund af sygdom var forhindret i at være til stede. Med forsamlingens tilslutning blev der fra mødet sendt forpagter *Bech* en telegrafisk genhilsen.

1. Udfaldet af de foretagne valg.

Sekretær *Ejnar Jensen* meddelte, at professor *Axel Pedersen* var genvalgt til præsidiumet. Til bestyrelsesrådet var følgende medlemmer genvalgt: Gårdejer *K. Fuglsang*, hofjægermester *V. Grandjean*, gårdejer *Karl Jensen*, Bækkegaard, hofjægermester *Gregers Iuel*, hofjægermester *Chr. Lensgreve Moltke*, forpagter *B. Baron Schaffalitzky de Muckadell*, hofjægermester *F. C. R. Greve Scheel* og gårdejer *Olav Øllgaard*.

Som medlem af revisionsudvalget var genvalgt professor *Aksel Milthers*, og som medlem af bestyrelsen for Fond til Landmænds Uddannelse var inspektør *Ib Windfeld* ligeledes blevet genvalgt.

2. Beretning om selskabets almindelige virksomhed.

Sekretær *Ejnar Jensen*: I det forløbne år har selskabets almindelige virksomhed omfattet alle de sædvanlige arbejdsområder: Administration af legater, præmieringer og belønninger, forskellige udvalgs arbejder, besvarelser af forespørgsler, erklæringer til ministeriet o. m. a.

Legater. Af de forskellige legater til understøttelse for værdige trængende landmænd og deres efterladte er således ialt uddelt 53 900 kr., fordelt i portioner på fra 200 til 500 kr. årlig. Af godsejer *Viktor A. Goldschmidts* legat, afdeling B, er uddelt 15 000 kr. til forskellige veterinærers forsøg og undersøgelser vedrørende sygdomme hos husdyrene.

Af købmand *Jørg. Sørensens* legat er uddelt 900 kr.

Der er ialt uddelt 10 800 kr. i understøttelse til ophold på landbrugsskoler og Landbohøjskolen samt til studierejser i udlandet. Af godsejer, dr. med. *K. A. Hasselbalch* og hustrus legat er anvendt 5 125 kr. til landmandsuddannelsen.

Statsbevillinger. Statsbevillingen til understøttelser af mejeristers ophold på mejeriskoler og Landbohøjskolen samt korte kursus for mejeribestyrere er administreret på sædvanlig måde, og her er uddelt henholdsvis 27 200 kr., 2 200 kr. og 421 kr.

Bevillingerne til statskonsulenterne samt til Landøkonomisk Aarbog, der redigeres af selskabet, er ligeledes administreret på sædvanlig måde.

Medlemstallet. Af nye medlemmer er der ialt i årets løb indmeldt 74, medens 32 er udgået på grund af dødsfald, bortrejse eller ud-

meldelse; det samlede medlemstal er nu 1348 og dermed det højeste i selskabets historie.

Bestyrelsesrådet. Ved generalforsamlingen i 1949 indvalgte i bestyrelsesrådet forstander *Fr. Heick*, St. Jyndeved, proprietær *N. Krabbe*, Skovlund, samt konsulent *H. K. Olsen*, Odense. Endvidere er i årets løb følgende indtrådt i Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejdes fællesudvalg og dermed i bestyrelsesrådet: Forstander *Johs. Ridder*, København, i stedet for professor *K. A. C. Bondorff* og forstander *N. Dyrbye*, Lyngby, i stedet for landbrugslærer *Halfdan Jørgensen*, repræsenterende henholdsvis *N. J. F.* og Foreningen af danske Landbrugslærere.

Valg af medlemmer til belønningsudvalg. Bestyrelsesrådet har genvalgt de 2 afgående medlemmer til belønningsudvalget, gårdejer *Chr. Jervelund*, Engeldrup, og gårdejer *H. Brandt Kofod*, Brandtsgaard.

Foredragsmøde afholdtes den 9. marts, hvor forstander, dr. agro. *V. Steensberg*, Næsgaard, talte om »Silobygning og Silotype«.

Endvidere har sekretariatet medvirket ved arrangement af konsulentmødet, der afholdtes den 24. og 25. februar på Landbohøjskolen.

Almanakstykket. Det landbrugsfaglige emne i universitetsalmanaken 1951 er skrevet af konsulent *O. Nielsen*, Aarhus, og omhandler »Maskinstationer i dansk landbrug«.

I tilslutning til beretningen spurgte gårdejer *Fr. Klestrup Hansen*, Trudsholm, om den medlemsfremgang, der var sket, var resultatet af det forarbejde, der var gjort ved selskabets henvendelse til medlemmerne med anmodning om opgivelse af medlemsnumre.

Sekretær *Ejnar Jensen* oplyste, at flertallet af de nye medlemmer var kommen af sig selv. Den henvendelse til personer, foreslået af selskabets medlemmer, som gårdejer *Klestrup Hansen* henvendte til, var først nu ved at blive gennemført.

3. Beretning om litteratur- og brevscoleudvalgets virksomhed.

Kontorchef *Axel Nielsen* gjorde rede for udgivervirksomheden og for arbejdet med brevscoleen.

A. Forlagsvirksomheden.

Antallet af nyudgivelser i det forløbne år har været ringe. Først og fremmest fordi selskabets mangel på likvid kapital har nødvendiggjort en betydelig tilbageholdenhed med hensyn til udgivelse af nye bøger. Dertil kommer, at den nedgang i efterspørgslen efter nye bøger, der indtraf, da det efter krigen blev muligt at købe mange længe savnede varer, ikke helt har fortaget sig endnu, selv om vi synes, der er fremgang at spore.

Af nyudgivelser foreligger:

Af konsulent *P. Grøntved*, konsulent *Henry Frederiksen* og afdelingsbestyrer *H. Ingvard Petersen*, »Ukrudt og Ukrudtsbekæmpelse«, 320 sider, ill., 16 farvetavler, pris kr. 12,00.

Herudover er trykt et antal eksemplarer, som er købt af Landbo- og Husmandsforeningernes Frøsalgs oplysningsvirksomhed, Roskilde, og som til stærkt nedsat pris vil blive tilbudt landbrugsskolernes elever.

De i denne bog indeholdte farvetavler er fremstillet med stor økonomisk støtte fra Det danske Gødnings-Kompagni, og er iøvrigt lavet i forbindelse med nævnte firmas lille, smukke og værdifulde publikation »Ukrudt«. For denne støtte vil vi gerne her fremføre Landhusholdningsselskabets varme tak.

I sommeren 1950 fremkom pjecen »Siloer« — en vejledning i opførelse af tårnsiloer, halvhøje siloer og grubesiloer, udarbejdet af det af selskabet nedsatte siloudvalg. Pjecen er på 42 sider tekst, 9 foldeplaner, ialt 96 sider, pris kr. 4,75. Også hertil modtog selskabet en værdifuld økonomisk støtte, idet C. t. O. ydede 6000 kr. til hjælp til dækning af tryknings- og clichéudgifter. Om siloudvalgets arbejde vil der iøvrigt blive givet nærmere meddelelse andetsteds på dagsordenen.

Optryk af bøger.

Grundbogen *Fødringslære* af landbrugslærer *Halfdan Jørgensen*, 128 sider, pris kr. 2,50 (undervisningspris kr. 2,00) er atter blevet optrykt i 5000 eksemplarer, og den gode interesse for fødringsproblemer har skabt ret stærk efterspørgsel efter denne bog.

Forstander *Knud Hansen*: »Landbrugets Redskaber og Maskiner«, 348 sider, pris kr. 12,00, er ligeledes fremkommet i ny udgave. Dette var stærkt tiltrængt, idet den foregående udgave fremkom lige ved krigens slutning, hvorfor det ikke var muligt at medtage alle de mange nye ting på maskinområdet, som var kommet frem i England og Amerika. Vi måtte i 1948 bøde på denne mangel ved udsendelse af et lille hæfte, »Landbrugets Mekanisering«, som nu er praktisk taget udsolgt, og hvis indhold er gået med ind i den nye »Landbrugets Redskaber og Maskiner«.

Afdelingsbestyrer *Chr. Stapel*: »Landbrugsplanternes Sygdomme og Skadedyr«, 144 sider, pris kr. 5,00, skulle have foreligget først i november, men en trykkerimæssig fejl bevirkede omtrykning af et ark og en deraf følgende forsinkelse på over 3 uger.

Beregner *P. S. Østergaard*: »Foderplaner for Malkekøer«, 28 sider, pris kr. 1,00, er blevet stærkt ændret i formen efter nutidens krav med større vægt på grovfoderet og mindre på kraftfoderet. Ny udgave vil fremkomme i løbet af december måned.

Forlagets salg i 1949/50 var, som det vil fremgå af regnskabet, en ubetydelighed mindre end i det foregående år, men i betragtning af det formindskede antal nyudgivelser må det dog vist siges at være særdeles tilfredsstillende.

*B. Landhusholdningsselskabets Kursusafdeling.
(Landbrugets Brevskole).*

De økonomiske forhold har bevirket, at Landhusholdningsselskabet ikke har kunnet ofre meget herpå, og brevskolen har derfor kun haft ca. 500 elever i 1949/50. Heri er dog ikke medregnet et antal elever, der har deltaget i de såkaldte kombinerede kursus, d. v. s. mundtlig undervisning af elever, der indsender svar til ørevskolen som almindelige brevskoleelever. Det forsøg, der i 1949/50 blev gjort med denne undervisningsform, må betegnes som vellykket, og kombinerede kursus vil blive fortsat i det omfang, som selskabet kan afse midler dertil.

Det økonomiske resultat har udvist balance, og der er foretaget nogen nedskrivning på beholdningerne.

Konsulent *L. P. Hansen* spurgte, om man havde tænkt på en større spredning af den lille fodringsvejledning, *Foderplaner for Malkekøer*, end der kan forventes opnået gennem almindeligt salg, f. eks. ved kontrolassistenternes hjælp.

Kontorchef *Axel Nielsen* svarede, at man med henblik på en større spredning havde rettet henvendelse til Landbrugets Produktionsudvalg og til De danske Mejeriers Fællesorganisation. Vi er villige til at stille satsen til rådighed for et optryk, hvis man ønsker at foretage en generel udsendelse — gratis eller mod betaling. Kontrolassistenternes medvirken har tidligere været forsøgt, men uden tilfredsstillende resultat. De er sikkert for overrendte med den slags, men måske deres arbejdsgivere kunne foranledige en indsats på dette område.

4. Beretning om »Fond til Landmænds Uddannelse«.

Kammerherre *Chr. Lüttichau* meddelte, at fonden har sin egen bestyrelse, der for året 1951 vil komme til at bestå af den ledende præsident, kammerherre *Chr. Lüttichau*, og det »ældst valgte« medlem af bestyrelsesrådet, godsejer *A. Olufsen*, Qvistrup, samt inspektør *Ib Windfeld*, professor *Aksel Milthers* og godsejer *K. Langkilde*.

Der er i 1950 ialt uddelt 700 kr. i portioner på 75 og 100 kr. til 9 landbrugsstuderende ved Landbohøjskolen.

5. *Beretning om Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde.*

Professor *Axel Pedersen* meddelte, at samvirksomheden i år har afholdt 3 kursus.

Den 20.—22. april afholdtes et instruktionskursus for husholdningslærerinder og husholdningskonsulenter i maskin- og redskabslære med dertil knyttet materialelære.

Kursuset holdtes dels på universitetet i Aarhus og dels i belysningsvæsenets lokaler, ligesom der aflagdes besøg ved Statens Redskabsprøver på Bygholm. Kursuset havde 100 deltagere.

Den 18.—23. september afholdtes fodermesterkursus på Lægaard landbrugsskole med 90 deltagere, hvilket var alt, hvad skolen kunne rumme.

Den 16.—19. oktober afholdtes efterårskursus på Landbohøjskolen med 65 deltagere. Kursuset behandlede emnet »Nyere erfaringer fra fysikens og kemiens område med særligt henblik på landbruget«, og der afsluttedes med et besøg på Fysiologisk Institut, hvor bl. a. elektronmikroskopet blev forevist.

Konsulent *L. P. Hansen* omtalte den fodringsvejledning, der er taget op af en del landøkonomiske foreninger og slagterier ved ansættelse af specielle fodringskonsulenter og spurgte, om det ikke ville være betimeligt at afholde kursus for disse konsulenter. Det er et arbejde, der er i udvikling, og mange af de nyansatte konsulenter ville have gavn af et kursus, hvor man også kunne komme ind på de erfaringer, der hidtil er gjort i det pågældende konsulentarbejde.

Professor *Axel Pedersen* svarede, at spørgsmålet havde været drøftet med enkelte medlemmer af samvirksomhedens fællesudvalg, uden at der endnu var truffet nogen beslutning. Arbejdet er så nyt, at det måske kan blive vanskeligt at få et tilstrækkeligt antal egnede foredragsholdere, men hele denne sag vil blive taget op på ny i udvalgets næste møde.

Konsulent *L. P. Hansen* fandt, at de, der arbejder med fodringsvejledningen i praksis, må have de fornødne forudsætninger for at delagtiggøre andre i deres erfaringer.

6. *Meddelelse om uddelingen af selskabets hædersbelønninger og duelighedsmedailler.*

Kammerherre *Chr. Lüttichau* oplyste, at der i 1950 indkom 5 indstillinger til hædersbelønning for landboflid. Besigtigelsen fandt sted i juni—juli måneder. Af de indstillede havde følgende to fået tildelt selskabets sølvbæger:

Gårdejer *Th. Mikkelsen*, Saudal, Skave pr. Holstebro, Ringkøbing amt, og gårdejer *Chr. Christensen Søndergaard*, Rostrup pr. Nibe, Aalborg amt.

Af indstillinger til *duelighedsmedailler* modtoges i år 44, hvoraf de allerfleste havde usædvanlig lang tjenestetid og fine anbefalinger. Der uddeltes ialt 25 sølvmedailler til følgende:

Forkarl *Poulin Nielsen*, Ahrensborg pr. Havndal.
 Kontrolassistent *Hans Hansen*, Egebjerg, Braade.
 Fru *Marie Jensen*, Gl. Koldinghus pr. Haslev.
 Husbestyrerinde *Hansine Hansen*, Vollerslev pr. Østervang.
 Daglejer *Karl Hansen*, Babberup, Haslev.
 Landarbejder *Christian Madsen*, Havnsø pr. Føllenslev.
 Skovfoged *Hans Peter Gabrielsen*, Saltø Skov pr. Næstved.
 Husbestyrerinde *Antoinette Olsen*, Horne F.
 Husbestyrerinde *Ane Marie Nielsen*, Lindet pr. Vesterlund.
 Husmand *Kristian Jensen*, Tolstrup pr. Borup.
 Avlskarl *Marius Oluf Rasmussen*, Sivkærgaard pr. Stenstrup.
 Bestyrer *Carl Christian Holm Larsen*, Skovengen pr. Aabybro.
 Husbestyrerinde *Larssine Madsen*, Svindborg pr. Bedsted Thy.
 Traktorfører *Johan Johansen*, Aastorp pr. Taps.
 Fodermester *Hansine Hintsesen*, Dinestrupgaard, Ullerslev.
 Fodermester *Oluf Pedersen*, Alslevgaard, Egebjerg, Falster.
 Husmand *Rasmus Rasmussen*, Vistorp pr. Assens.
 Daglejer, husmand *Kristian Sørensen*, Rohden pr. Daugaard.
 Forkarl *Anders Jensen*, Grølsted pr. Faarvang.
 Husbestyrerinde *Laura Marie Knudsen*, Røjle.
 Bestyrer *Jens Jensen*, Ø. Falde pr. Vilsted.
 Husbestyrerinde *Ingeborg Askgaard*, Kjellerup.
 Husbest. inde *Kirstine Møller*, Nr. Knudsgaard, Sennels pr. Thisted.
 Medhjælper *Karl Rasmussen*, Bogø By.
 Fodermester *Oluf Rasmussen*, Ulriksdal pr. Øster Ulslev.

7. Beretning om virksomheden i udvalget for unge pigers huslige uddannelse.

Da udvalgets konsulent, frk. *Agnete Tang*, på grund af sygdom var forhindret i at aflægge beretningen, redegjorde kontorchef *Axel Nielsen* for arbejdet og nævnte, at virksomheden for unge pigers huslige uddannelse indtil 1. april 1950 var blevet fortsat under de hidtidige former.

Fra nævnte dato har arbejdet været under afvikling, idet De samvirkende danske Husmandsforeninger og De samvirkende danske Husholdningsforeninger ikke så sig i stand til at efterkomme Landhusholdningsselskabets anmodning om forøget økonomisk støtte til arbejdet.